

Tämä sivu on konekäännetty [Linkki]. Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännössämme \[Linkki\]](#).

Päätös asiassa 766/2018/PL ja 1082/2018/PL tehdystä päätöksestä, joka koski Euroopan kemikaaliviraston tapaa järjestää kuuleminen ehdotuksesta rajoittaa lyijyä luodeissa

Päätös

Kanteluasia 766/2018/PL - Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 09/07/2018 - Päätökset, pvm 16/07/2019 - Toimielin, jota kantelu koskee Euroopan kemikaalivirasto (Tutkimusta ei syytä jatkaa) |

Kanteluasia 1082/2018/PL - Tutkittavaksi otetut kantelut, pvm 09/07/2018 - Päätökset, pvm 16/07/2019 - Toimielin, jota kantelu koskee Euroopan kemikaalivirasto (Ei hallinnollista epäkohtaa) |

Asia koski Euroopan kemikaaliviraston järjestämää kuulemistä ehdotuksesta rajoittaa lyijyä luodeissa, joita käytetään suoalueilla. Kantelija otti esiin kysymysten sanamuodon ja sen, että kuuleminen oli saatavilla vain englanniksi.

Oikeusasiamiehen kantana on, että kysymysten esittämisen ja yleisluonteisten kommenttien lähettämisen mahdollisuuden ansiosta osallistujien oli mahdollista ilmaista vapaasti mielipiteensä. Kielten osalta oikeusasiamies kuitenkin totesi, että ECHA:n perustelut pelkästään englannin käytölle ovat riittämättömiä.

Oikeusasiamies pitää näin ollen myönteisenä, että ECHA on sitoutunut tulevaisuudessa harkitsemaan kuulemistensa kääntämistä ainakin osittain muille kielille. Jos kemikaalivirasto rajoittaa kielten käyttöä, sen olisi varmistettava, että saatavilla on tiivistelmä kaikilla EU:n virallisilla kielillä, annettava asiaa tukevaa aineistoa mahdollisimman monella kielellä ja ennen kaikkea tehtävä selväksi, että vastaukset voidaan toimittaa millä tahansa EU:n virallisella kielellä. Viimeksi mainittu seikka on perusoikeus.

Oikeusasiamies lopetti asian käsittelyn ja ehdotti, että ECHAN tulisi välttää vastaavat ongelmat tulevaisuudessa.

Kantelun tausta

1. Kantelija, irlantilainen parlamentin jäsen, kiisti sitä, miten Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) kuuli sidosryhmiä ehdotuksesta rajoittaa lyijyn ja sen yhdisteiden käyttöä EU:n kosteikkoalueilla käytettävien ampumahaulien yhteydessä [1].

2. Maaliskuussa 2018 kantelija kirjoitti kemikaalivirastolle tuodakseen esiin huolensa erityisesti kuulemiseen osallistuvasta verkkoalustasta, niiden kysymysten sanamuodosta, joiden se katsoi johtavan kysymyksiin, ja siitä, että kuuleminen oli saatavilla ainoastaan englanniksi.

3. Kantelija oli tyytymätön ECHAN vastaukseen ja kääntyi oikeusasiamiehen puoleen 19. huhtikuuta 2018.

Tutkimus

4. Oikeusasiamies aloitti tutkimuksen i) ECHAN esittämien kysymysten sanamuodosta ja ii) siitä, että kuuleminen oli saatavilla ainoastaan englanniksi.

Oikeusasiamiehelle esitetyt perustelut

5. ECHA totesi, että kysymykset muotoiltiin, jotta saataisiin tietoa tärkeiksi katsotun kokonaiskysymyksen eri näkökohdista. Mikään ei kuitenkaan estä osallistujia esittämästä yleisempiä lisäkommentteja.

6. Kielestä ECHA totesi, että kuuleminen ei ollut suunnattu suurelle yleisölle vaan kohderyhmälle, jolla on asiaankuuluvaa tieteellistä ja teknistä asiantuntemusta. Englannista on tullut kemikaalien sääntelyä ja ympäristönsuojelua käsittelevien tutkijoiden ja sidosryhmien yhteinen viestintäkieli. Tästä syystä ECHA käyttää kuulemisissaan englantia. Osallistujat voivat kuitenkin vapaasti toimittaa panoksensa millä tahansa EU:n virallisella kielellä.

7. Tästä huolimatta ECHA myönsi, että tiettyjen kuulemisten osien asettaminen saataville muilla kielillä kuin englanniksi voisi tietyissä tapauksissa olla hyödyllistä. Sen vuoksi se harkitsee tulevaisuudessa kuulemistensa osien laatimista muilla EU:n kielillä.

Oikeusasiamiehen arviointi

Kysymysten sanamuoto

8. **Kuulemisen** ensimmäinen osa [2] antoi taustan ehdotukselle rajoittaa lyijyn ja sen

yhdisteiden käyttöä laukauksissa: soveltamisala, perustelut ja odotetut tulokset. Näissä jaksoissa ECHA esitti selkeästi kantansa ja totesi, että *”ehdotettu rajoitus on täytäntöönpanokelpoinen (teknisesti toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja on olemassa), täytäntöönpanokelpoinen, eri toimijoiden hallittavissa ja oikeasuhteinen”*. Toisessa osassa kemikaalivirasto pyysi sidosryhmiä vastaamaan viiteen kysymykseen ja eri alakysymyksiin, jakamaan kokemuksiaan useista kysymyksistä ja *”toimittamaan erityisiä tietoja yleistä asiakirja-aineistoa koskevien huomautusten lisäksi”*.

9. Se, että ECHA on esittänyt kantansa ja pyytänyt siitä palautetta, ei sinänsä ole välttämättä ongelmallista. Tällä tavoin ECHA antoi vastaajille tilaisuuden arvioida ehdotustaan kriittisesti. Lisäksi ECHA antoi sidosryhmille mahdollisuuden esittää huomautuksia ja tietoja ehdotetusta kokonaisrajoituksesta eikä pelkästään esitetyistä erityiskysymyksistä.

10. Oikeusasiamies ei näin ollen havaitse hallinnollista epäkohtaa kantelun tämän näkökohdan osalta.

Kuulemisen kieli

11. Oikeusasiamies katsoo, että kun EU:n toimielin tai virasto toteuttaa julkisen kuulemisen, sen olisi periaatteessa pyrittävä asettamaan asiakirjat saataville kaikilla EU:n virallisilla kielillä kuulemismenettelyn alussa. [3]

12. Kielirajoitukset voivat osoittautua tarpeellisiksi tietyissä olosuhteissa. Joissakin tapauksissa EU:n erityisvirasto, kuten ECHA, voi järjestää kuulemisen harvemmallalla tai jopa yhdellä kielellä. Rajoitusten olisi kuitenkin oltava objektiivisesti perusteltuja, kohtuullisia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään [4].

13. Oikeusasiamiehen käsiteltävänä olevassa asiassa on kysymys siitä, oliko ECHA:n ainoa englannin kielen käyttö kuulemisessa perusteltua, kohtuullista ja oikeasuhteista tavoiteltuun päämäärään nähden.

14. Tavoitteen osalta ECHA valmisteli Euroopan komissiolle niin kutsuttua rajoitusasiakirja-aineistoa [5], jonka mukaan EU:n tasolla saatetaan tarvita toimenpiteitä lyijyn käytön valvomiseksi laukauksissa kosteikkoalueilla.

15. ECHA:n verkkosivuilla todetaan, että rajoitusmenettelyjä koskevat kuulemiset ovat julkisia [6] ja ne on suunnattu toimialaan liittyvien sidosryhmien lisäksi myös kansalaisyhteiskunnalle ja yksittäisille kansalaisille [7]. Kun komissio selittää rajoitusmenettelyä verkkosivustollaan, se mainitsee myös nämä kuulemiset julkisina ja kutsuu kenet tahansa osallistumaan [8]. ECHA ilmoittaa käyttävänsä termiä ”julkinen kuuleminen” korostaakseen, että se toteutetaan avoimesti ”julkisella” tavalla, mutta oikeusasiamies katsoo, että tämä ei ole termin yleisesti ymmärretty merkitys.

16. ECHA väitti, että kuuleminen oli perusteltua toteuttaa vain englanniksi, koska kohdeyleisö oli erikoistunut sidosryhmien ryhmä eikä suuri yleisö. ECHA totesi, että *”englannista on tullut*

kemikaalien sääntelyä ja ympäristönsuojelua käsittelevien tutkijoiden ja sidosryhmien yhteinen viestintäkieli”.

17. Koska ECHAN verkkosivustolla todetaan, että kuulemiset rajoitusmenettelyissä ovat julkisia ja ne on suunnattu toimialaan liittyvien sidosryhmien lisäksi myös kansalaisyhteiskunnalle ja yksittäisille kansalaisille, oikeusasiamies pitää tätä perustelua riittämättömänä.

Rajoitusehdotuksella oli suora vaikutus aseiden omistajiin, joista monet näyttävät olevan maanviljelijöitä. Vaikka kantelija edustaa yhteisöä, joka puhuu suurelta osin englantia, sama ei todennäköisesti päde samankaltaisiin henkilöihin ja organisaatioihin muissa EU-maissa.

18. Oikeusasiamies kiinnittää lisäksi ECHA:n huomion kielteisiin seurauksiin, joita aiheutuu muille EU:n kielille, joissa yhdelle kielelle, tässä tapauksessa englannin kielelle, annetaan etuoikeutettu asema tietyllä alalla. [9] Kaikkien EU:n toimielinten, virastojen ja elinten on oltava valppaina siitä, että englantia käytetään yhä enemmän ”itsetäyttävällä ennustuksella”, koska on esitetty väitteitä, joiden mukaan siitä on tullut hallitseva kieli tietyllä alalla, mikä heikentää entisestään tilannetta, jossa käytetään muita EU:n kieliä.

19. Oikeusasiamies suhtautuu myönteisesti ECHA:n sitoumukseen tutkia mahdollisuutta kääntää osa kuulemisistaan tulevaisuudessa niin monille kielille kuin on tarpeen. Jos ECHA rajoittaa kielten käyttöä, sen olisi otettava käyttöön asianmukaiset suojatoimet, kuten tiivistelmän asettaminen saataville kaikilla EU:n virallisilla kielillä, asiaankuuluvan tukiaineiston asettaminen saataville mahdollisimman monella kielellä ja ennen kaikkea se, että vastaukset voidaan toimittaa millä tahansa EU:n virallisella kielellä. Viimeksi mainittu on perusoikeus. [10]

20. Vaikka ECHA ei ole perustellut riittävästi englannin kielen yksinomaista käyttöään tässä tapauksessa, ei ole mitään viitteitä siitä, että ryhmittymillä tai yksilöillä, jotka halusivat antaa palautetta, ei olisi ollut mahdollisuutta tehdä niin. Kuten ECHA:n oikeusasiamiehelle antamassa vastauksessa todetaan, ECHA teki laajaa yhteistyötä sidosryhmien kanssa ja pyrki ennakoivasti pyrkimään mahdollisimman laajaan osallistumiseen kaikkialla Euroopassa.

21. Tämän vuoksi oikeusasiamies päättää asian käsittelyn sillä perusteella, että lisätutkimukset eivät ole perusteltuja. Jotta vältettäisiin samanlaiset ongelmat tulevaisuudessa, hän esittää kemikaalivirastolle parannusehdotuksen.

Johtopäätös

Tutkimuksen perusteella oikeusasiamies päättää asian käsittelyn seuraavalla päätelmällä:

Vaikka oikeusasiamies katsoo, että ECHA ei ole esittänyt riittäviä perusteluja sille, että se käyttää yksinomaan englantia tässä kuulemisessa, lisätutkimuksia ei tässä vaiheessa ole perusteltu.

Parannusehdotus

Oikeusasiamies kirjoittaa piakkoin kaikille EU:n toimielimille, elimille ja laitoksille saadakseen palautetta ohjeluonnoksestaan, joka koskee EU:n virallisten kielten käyttöä yleisölle tiedottamisessa. Oikeusasiamies kannustaa Euroopan kemikaalivirastoa osallistumaan tähän prosessiin, kuten se on jo tehnyt vastauksena hänen asiaa koskevaan julkiseen kuulemiseensa. Kun suuntaviivat on hyväksytty, oikeusasiamies odottaa ECHAN tarkastelevan käytäntöjään uudelleen.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan valituksen tekijälle ja Euroopan kemikaalivirastolle .

Emily O'Reilly

Euroopan oikeusasiamies

Strasbourg, 16.7.2019

Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) on julkaissut raportin, jossa ehdotetaan *"rajoittamista ampumaan ampuma-aseella kosteikolla tai missä käytetyt laukaukset laskeutuisivat kosteikkoon"*. Kuuleminen järjestettiin 21. kesäkuuta ja 21. joulukuuta 2017 välisenä aikana. Lisätietoja on saatavilla osoitteessa:

<https://echa.europa.eu/documents/10162/d7fb96cf-7956-7406-3568-399ca20151e0> [Linkki].

[2] Saatavilla osoitteessa:

<https://echa.europa.eu/documents/10162/d7fb96cf-7956-7406-3568-399ca20151e0> [Linkki].

[3] Ks. esimerkiksi oikeusasiamiehen päätös asiassa 640/2011/AN, 69 kohta, saatavilla osoitteessa

<http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/decision.faces/en/12009/html.bookmark> [Linkki]

[4] Ks. julkisasiamies Poiares Maduron ratkaisuehdotus asiassa C-160/03, 38–44 kohta:

<http://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?text=&docid=49769&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir=&occ=first&>
[Linkki]

[5] Rajoitusmenettelyt ovat sääntelytoimenpiteitä, joilla suojellaan ihmisten terveyttä ja ympäristöä kemikaalien aiheuttamilta vaaroilta, joita ei voida hyväksyä. Rajoitukset voivat rajoittaa tai kieltää aineen valmistusta, markkinoille saattamista tai käyttöä. Menettelyistä säädetään kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista annetun

asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) 69–73 artiklassa ja Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta. Saatavilla osoitteessa:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?qid=1532936325230&uri=CELEX:02006R1907-20180509>
[Linkki].

[6] Tässä tapauksessa kuulemisen otsikkona oli ”Julkinen kuuleminen”.

[7] Kemikaaliviraston verkkosivustolla, jossa käsitellään julkisia kuulemisia rajoitusmenettelyissä, määritellään kohderyhmäksi *”yritykset, teollisuutta tai kansalaisyhteiskuntaa edustavat organisaatiot, yksittäiset kansalaiset sekä viranomaiset”*. Saatavilla osoitteessa: <https://echa.europa.eu/public-consultations-restrictions-related> [Linkki];

[8] REACH-asetuksen rajoitusmenettelyjä käsittelevä Euroopan komission verkkosivusto, joka on saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/restrictions_en [Linkki]

[9] Ks. oikeusasiamiehen äskettäin asiassa 1128/2018/TM antaman päätöksen 14 kohta, joka on saatavilla osoitteessa <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/115820>

[10] Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklan 4 kohta.